

Sprawozdanie

komisyi drogowej o petycyach Wydziału powiatowego w Wieliczce w sprawie subwencyonowania z funduszu krajowego budowy dróg gminnych Świątniki-Mogilany i Świątniki-Gorzków-Wieliczka.

Wysoki Sejmie!

Petycyę Wydziału powiatowego wielickiego domagającą się znaczniejszych subwencyj na dokończenie budowy dróg gminnych Świątniki-Mogilany i Wieliczka-Gorzków-Świątniki, przekazał Wysoki Sejm komisyi drogowej do rozpoznania uchwałą z dnia 21. marca 1892.

W przedmiocie tym składa komisya drogowa Wysokiemu Sejmowi następujące sprawozdanie:

Już w roku 1889 krajowa komisya przemysłowa udawała się do Wydziału krajowego z prośbą o zajęcie się sprawą rekonstrukcyi drogi łączącej Świątniki górne z gościńcem rządowym Krakowsko-Wiedeńskim w Mogilanach.

Żądanie swoje opierała komisya na konieczności stworzenia stałej komunikacyi dla c. k. zawodowej szkoły ślusarskiej w Świątnikach, zapewniającej teje regularny przywóz węgla i żelaza i ułatwiającej zbyt gotowych wyrobów.

Wydział krajowy postanowiwszy subwencyonowanie powyższej drogi po myśli okólnika z dnia 22. grudnia 1882, odniósł się do Wydziału powiatowego w Wieliczce z wezwaniem przedłożenia jak najrychlej odnośnego operatu technicznego, oraz projektu pokrycia kosztów pomienionej budowy.

Na powyższe wezwanie Wydziału krajowego oświadczył Wydział powiatowy wielicki, że uznając w zupełności potrzebę połączenia Świątnik z Krakowem drogą bitą, uważa jednak trasę na Wrzącowice do stacyi kolejowej w Swoszowicach za bardziej temu celowi odpowiadającą, a to nie tylko z tego powodu, że takowa jest o trzy kilometry krótszą, ale głównie dlatego, że większa część tego traktu jest już rekonstruowaną kosztem powiatu,

a pozostała przestrzeń długości około 3.000 mtr., łatwo przy subwencji krajowej może być uporządkowaną w jednym roku.

W takim stanie rzeczy pozostawała sprawa połączenia Świątnik górnych z Krakowem aż do otwarcia sesji Wysokiego Sejmu w roku 1889, w której na posiedzeniu z dnia 15. listopada Wysoki Sejm powziął na wniosek sejmowej komisji przemysłowej następującą uchwałę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby z funduszu przeznaczanego na zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych, udzielił znaczniejszego zasiłku na budowę drogi prowadzącej od Świątnik górnych do rządowego gościńca krakowsko-wiedeńskiego w Mogilanach“.

Udzielając Wydziałowi powiatowemu wielickiemu uchwałę Wysokiego Sejmu, Wydział krajowy zażądał równocześnie przedłożenia jak najspiesniejszego projektu budowy, przyrzekł ewentualne przyznanie 50% zasiłku pod warunkami ustanowionymi w okólniku r dnia 22. grudnia 1882 roku, delegował inżyniera biura krajowego do omówienia technicznych szczegółów budowy i odniósł się do c. k. Prezydium Namiestnictwa z prośbą o wyjednanie z c. k. skarbu państwa zasiłku w kwocie 700 zł. w. a. na pokrycie brakujących kosztów całej rekonstrukcji obrachowanej wówczas ogółem na 18.000 zł. w. a.

Na powyższe wezwanie Wydział powiatowy w Wieliczce odpowiedział w dniu 23. kwietnia 1890 roku l. 1.019, że aczkolwiek uważa budowę drogi ze Świątnik na Wrzącowice w kierunku północnym do Swoszowic za bardziej pożyteczną, to jednak stosując się do życzenia Wysokiego Sejmu, postanowił dołożyć wszelkich starań, aby projektowaną budowę drogi w przeciągu ednego roku wykonać, jeżeli „tylko Wydział krajowy bezwzględnie zechce udzielić subwencji w kwocie 11.500 zł., to jest 50% całego kosztorysu i wyjednać zasiłek ze skarbu państwowego w kwocie 6.500 zł. w. a.

Uchwałą z dnia 2. maja 1890 Wydział krajowy zatwierdził przedłożony operat techniczny i preliminarz kosztów budowy, obrachowany na 25.350 zł. w. a., wyasygnował 600 zł. na bezzwłoczne rozpoczęcie robót i polecił Wydziałowi powiatowemu dołożyć wszelkich starań, aby w myśl postanowień okólnika z dnia 22. grudnia 1882 zapewnić pokrycie drugiej połowy kosztów budowy środkami miejscowymi.

Na ponowne żądanie Wydziału powiatowego o przyspieszenie wypłaty zasiłku państwowego i wyrobienie pożyczki dla powiatu na dokończenie rozpoczętej rekonstrukcji, Wydział krajowy asygnował uchwałą z dnia 27. kwietnia 1890 roku dalszych 5.000 zł. subwencji i zawiadomił Wydział powiatowy pismem z dnia 4. lutego 1891 roku, że wypłatę resztującej subwencji krajowej czyni zawisłą od poprzedniego złożenia udokumentowanych rachunków i rewizji dokonanych robót przez inżyniera krajowego.

W kwietniu 1891 wypłaconą została subwencya ze skarbu państwa w kwocie 7000 zł. w. a. i budowa drogi prowadzoną była przez Wydział powiatowy w dalszym ciągu także i funduszami powiatu.

Według sprawozdania inżyniera okręgu krakowskiego wykonano w latach 1890 i 1891 na przestrzeni 4.450 mtr. powyższej drogi roboty ziemne i pokładowe wartości 21.617 zł. 72 ct. a preliminowany wydatek na dokończenie drogi obrachowany został na 7.378 zł. 40 ct., ogólny zatem koszt budowy całej drogi przekraczał pierwotny preliminarz o kwotę 3.646 zł. w. a., a to głównie z powodu zmiany profilu podłużnego przez złagodzenie spadków i przez droższy dowóz szutru.

W relacji swojej z dnia 10. stycznia 1892 Wydział powiatowy wielicki przedkładając rachunki z budowy drogi Świątniki-Mogilany żądał wypłaty z funduszu krajowego całego niedoboru, jaki pozostanie po potrąceniu z ogólnej sumy wydatków całej otrzymanej subwencji kraju 11.500 zł., subwencji państwowej 7000 zł. i wydanych dotąd funduszków powiatowych w kwocie

1800 zł., oraz upraszał o decyzję czy ma być droga wykończoną i w jaki sposób pokryć dalsze wydatki.

W odpowiedzi na to sprawozdanie Wydział krajowy reskrytem z dnia 9. lutego 1892 . 2.697 asygnował dalszych 500 zł. subwencji krajowej, uczynił zawisłem wypłacenie reszty 50% udziału funduszu krajowego w sumie 3000 zł., obrachowanego według nowego preliminarza, od wypełnienia przez powiat warunków przepisanych w okólniku z dnia 22. grudnia 1882 i doradzał Wydziałowi powiatowemu odnieść się do c. k. Rządu o dalszą subwencję ze skarbu państwa z uwagi, że budowa pomienionej drogi głównie w interesie rządowego zakładu jest prowadzoną.

W petycyi wniesionej do Wysokiego Sejmu Wydział powiatowy w Wieliczce powołując się na preliminarz przedłożony Wydziałowi krajowemu w sprawozdaniu z dnia 5. marca 1892 uprasza o udzielenie subwencji na dokończenie drogi Świątniki Mogilany w kwocie 8.666 zł. w. a.

Zestawiwszy dotąd poczynione wydatki na budowę pomienionej drogi przestawi się cały rachunek jak następuje:

Cały koszt rekonstrukcyi obrachowany został po zatwierdzeniu koniecznych zmian w pierwszym kosztorysie na 28.996 zł. 12 c., na pokrycie tego wydatku uzyskano:

1. Ze skarbu państwa	8.307 zł. 60 ct.
2. Subwencji krajowej	11.500 " — "
3. Prestacje gmin	325 " 50 "
4. Z funduszy powiatowych	1.984 " 62 "
	<hr/>
Razem	22.117 zł. 72 ct.
Niedobór wynosi zatem	6.878 zł. 40 ct.

Na częściowe pokrycie tej kwoty pozostaje do wypłaty reszta 50% subwencji krajowej

a) Wartość pozostałego kamienia	2.998 zł. 06 ct.
b) Wartość pozostałego kamienia	688 " — "
c) Deklarowane prestacje	394 " 50 "
d) Datek dobrowolny w gruncie	100 " — "
	<hr/>
Ogółem	4.180 zł. 56 ct.
Brakuje zatem kwota	2.697 zł. 84 ct.

która poniesiona przez powiat stanowiłaby wraz z dotychczasowym wydatkiem funduszu powiatowego zaledwie 16% całego udziału w ogólnych kosztach budowy, podczas kiedy kraj ponosi 50%, zaś skarb państwa 29%.

Zważywszy zatem, że budowa drogi ze Świątnik górnych do Mogilan, jakkolwiek ważna dla zakładu szkoły ślusarstwa, posiada w każdym jednak razie charakter komunikacji przeważnie lokalnej;

zważywszy, że nie wielki udział funduszu powiatowego w kosztach budowy nie naraża powiat na wydatki przekraczające siły finansowe tegoż;

zważywszy dalej, że Wydział powiatowy wielicki oświadczając w relacji swojej z dnia 27. listopada 1890 l. 1019 gotowość natychmiastowego rozpoczęcia i ukończenia budowy w jednym roku, w razie przyznania 50% subwencji krajowej, tudzież przyjmując asygnowaną przez Wydział krajowy pierwszą zaliczkę 6000 zł. pod warunkami wyrażonymi w okólniku z dnia 22. grudnia 1882, dwukrotnie zaznaczył, że przyjął obowiązek postarania się o pokrycie drugiej połowy wszystkich wydatków rekonstrukcyi, komisya drogowa mniema, że żądanie przekroczenia granicy ustanowionej okólnikiem Wydziału krajowego z dnia 22. grudnia 1882 dla subwencyonowania dróg powiatowych i gminnych nie jest w obecnym wypadku usprawiedliwionem.

Równocześnie z rozpoczęciem rekonstrukcyi drogi Świątniki-Mogilany w r. 1890 upraszał Wydział powiatowy o subwencyonowanie budowy drogi będącej dalszym ciągiem powyższej,

w kierunku wschodnim, i stanowiącej razem połączenie gościńca rządowego krakowsko-wiedeńskiego z drogą powiatową wielicko-myślenicką.

Według sprawozdania inżyniera, któremu Wydział krajowy polecił przeprowadzenie kolidacyi dokonanych robót, wydał Wydział powiatowy na budowę drogi Wieliczka-Gorzków-Świątniki w długości 12 km. 620 m. b., po koniec roku 1891 razem 35.937 zł. 59 ct. a. w.

W tej sumie mieści się subwencya państwowa 5.769 zł. 28 ct., zasiłek krajowy w kwotę 9.500 zł. a reszta pokryta została funduszami powiatu, prestacyami gmin i dobrowolnymi datkami.

Na dokończenie dróg potrzeba jeszcze 5.150 zł. 80 ct., udział zatem funduszu krajowego w ogólnych kosztach budowy wynosiłby przy dotychczasowej subwencji 18%.

Ze względu, że pomieniona droga uważaną być musi jako należąca do ważniejszych komunikacyj w powiecie wielickim, a w szczególności, że część tejże z Gorzkowa do Świątnik stanowi obecnie ogniwo łączące kolej żelazną i gościniec rządowy z całą siecią dróg w tamtej okolicy, komisya drogowa jest zdania, że rekonstrukcyja tego duktu zasługuje na znaczniejsze subwencyonowanie z funduszu krajowego i że przyznać się mający zasiłek powinien się mieścić między 25% a 50% całego wydatku na budowę.

Z powyższych powodów komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Wydziału powiatowego w Wieliczce o subwencyę na budowę dróg gminnych Świątniki-Mogilany i Świątniki-Gorzków odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia po myśli okólnika z dnia 22. grudnia 1882 z poleceniem przychylnego uwzględnienia drogi gminnej Świątniki-Gorzków przy ustanowieniu udziału funduszu krajowego w kosztach budowy.

We Lwowie dnia 28. marca 1892.

Przewodniczący:

J. Męciński.

Sprawozdawca:

Wincenty Gnoiński.